

at blive hjulpet af Statskassen mere end Andre i Forhold til dets Betydning for Landet. Hvis det var dette, den ærede Minister derigjennem vilde fremhæve, at vi ikke skulde holde os til en ensidig agrarisk Politikk til Forurettelse af andre Interesser, antager jeg, at der ikke er nogen Uenighed paa dette Punkt, derom kunne vi hurtig blive enige. Agrarisk Politikk er vistnok en Gantast i syge Hjerner, som vi rolig kunne overlade Vedkommende selv; men derimod tror jeg, der er al mulig Grund til at fortsætte den Virksomhed, der er begyndt i de senere Aar, og som gaar ud paa at støtte en Bestræbelse for at skaffe vore Landbrugere bedre Kundskaber og bedre Evne til at følge med. Det er det Væsentlige, og i Forbindelse med Samsærbjelen bliver det altid Hovedpunktet i enhver Virksomhed for Landbrugere, hvorimod direkte Statshjælp, Bestyttelse o. s. v. aldrig vil kunne sammenlignes med den Betydning, det vil faae at skaffe dem denne Hjælp. Naar det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgtreds (Dønnergaard) har omtalt Fællesmeierierne og ment, at de ikke kunne nøies med en Bevilling som denne, men at der skulde meget Mere til, da tror jeg ikke, det ærede Medlem har ganske Ret deri. Jeg vil ikke paastaa, at denne Bevilling, jaaledes som den nu er formet, og saa med Hensyn til Tallet finantsielt vilde være fuldkommen tilstrækkelig. Det kan jeg ikke domme om, derom har jeg ikke tilstrækkelige Oplysninger. Men det er sikkert, at det ikke er nødvendigt, og at det maaske ikke en Gang vilde være den rigtige Vej at gaa at ansætte særlige, statslønnede Konsulenter ved saadanne Foreninger som Andelsmeierierne eller give særlig Hjælp dertil; thi der er jo en Udvei, som man, saavidt jeg veed, bruger i Norge, nemlig at man har statsansatte Konsulenter hele Landet over, om det er 6, 8 eller 10, kommer det ikke an paa; men altsaa statslønnede Konsulenter, som Private, hvad enten det er Foreninger eller Enkelte, Landbosforeninger, Meieriforeninger eller andre mindre Agerbrugere, kunne benytte uden derfor at behøve at betale Honorar, naar de blot betale Vedkommende deres Rejsudgifter. Saavidt jeg veed, er det ordnet jaaledes i Norge, og noget Dignende kunde man godt indføre her. Dernæst er der en anden Ting, som ogsaa er nævnt her, og som efter det Kjendskab, jeg har til Forholdet, vilde spille en stor Rolle for vore smaa Meierier, og det er, om vore unge Meierister kunde faae en let Udgang til at lære de Fremstridt paa Meierivæsenets Omraade, som gjøre det muligt for Meieristen at være sin egen Konsulent. Dette kunde

ikke enten ved at oprette et Kursus ved Landbohøjskolen eller ved at skaffe særlig Hjælp dertil, noget Saadant maa kunne gøres. Jeg tror, at vi ad den Vej, der foresligger, ville naae videre end ved direkte Hjælp til Statskonsulenter. At det skulde være meget dyrere, tror jeg heller ikke. Skjøndt det ikke er muligt at bedømme Rækkevidden af det, der er foreslaaet af den ærede Minister, er det dog det Grundlag, hvorpaa der kan udrettes Noget.

Jeg har nærmest bedt om Ordet for at sige et Par Ord til den ærede Minister og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgtreds (Wagner). Jeg er endnu ikke ganske i Stand til at forstaa den ærede Minister. Han vil ikke vedblive i det Meningsløse, men han vil ikke forhandle med os om noget Bedre. Jeg haaber, at den hvidærede Minister vil komme til det Resultat, som vil være det allerbedste, nemlig at han forhandler med os om at rette de Feil, som have vift sig at maatte følge af den nuværende Fordelingsmaade, men jeg konstaterer, at den ærede Minister her har anerkjendt, at en anden Fordeling end den nuværende kun kan ske ved Overenskomst mellem Ministeriet og Thinget. Naar den ærede Minister mener, at han har underskrevet en Lov for Styttforeningernes Organisation, hvori disse betegnes som en Forskole for Hæren, saa maa den ærede Minister undskyldes, det har han ikke gjort. Jeg tør ikke sige, at han ikke har vidst, hvad han underskrev; men saa maa han have glemt det. Jeg tør ikke forudsætte, at den ærede Minister i den Grad skulde have negligeret Sagen, at han ikke skulde vide, hvad han underskrev; han har har selvfølgelig vidst det, men han har glemt det. Der staar ikke et Ord om Forskolen for Hæren, og til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgtreds vil jeg sige, at det ganske særlig ikke staar der af den Grund, at det Udtryk „Forskole for Hæren“ var et af de Punkter, som navnlig var de fleste Repræsentanter for Styttforeningerne imod. Naar det ærede Medlem tror, at jeg med blødende Hjærte er gaaet til, at det Udtryk, der nu staar: „Ved Udbredelsen af Færdighed i Skydning og Legemsøvelser blandt Folket at forberede unge Mænd til at indtræde i Hæren og at vedligeholde Skydefærdigheden hos de ældre“ — det er det Samme, som har staet i de gamle Styttforeningslove siden 1872 — er blevet slaet fast som det normale og korrekte Udtryk, saa tager det ærede Medlem i saa høi Grad fejl som mulig. Jeg skal oplyse det ærede Medlem om, at hele den Strid, der har staet mellem gamle